

[Valdemar Thomsen.]

Slid og Sparsommelighed at have skabt Betingelser for en Levestandard i Befolkningen højere end i noget tilsvarende Land.

Noget saadant kan Regering og Rigsdag efter min Mening simpelt hen ikke være bekendt. Der maa gribes afgørende ind til Fordel for Debitorerne, det er paa høje Tid. Landbrugets samlede Pantegæld er nu sikkert oppe paa ca. 4 Milliarder, et forfærdende Tal i Sammenligning med de 1 400 Millioner forud for Verdenskrigen, ikke mindst i Betragtning af, at Værdien af Landbrugets aarlige Eksport er gaaet tilbage med 300—400 Millioner i Løbet af ganske faa Aar. Rentepengene kan umuligt fremskaffes; det medfører, at Produktionsapparatet yderligere forfalder, samtidig med at Arbejdsløsheden vil stige og stige. Gælden er stiftet under ganske andre Forudsætninger.

For mig at se maa Misforholdet mellem Gæld og Forretningsevne bringes til Ophør. Tvangsauktionerne vil i modsat Fald fjerne den Gæld, der ikke kan klares, men, som det overmaade rigtigt hedder i Bemærkningerne til Lovforslaget, det er omfattende samfundsmæssige og nationaløkonomiske Interesser, der staar paa Spil, hvorfor Staten bør gribe ind, saaledes at de jævnt dygtige Landmænd kan komme igennem. Man erkender altsaa det Maal, der maa stræbes efter; Vejen gennem Tvangsauktioner er ikke alene urimelig og uretfærdig, men det vil tillige betyde Tab for Landet som Helhed, om Tusinder af dygtige Mænd skal slaas ud af det Erhverv, de har uddannet sig til, og som de passer for. Ogsaa af Hensyn til den saakaldte indefrosne Gæld maa der træffes Foranstaltninger, idet lidt lysere Udsigter vil medvirke til, at de paagældende Kreditorer bliver mere paagaende, end Tilfældet er, saa længe Debitorerne gør hele Arbejdet uden Fortjeneste.

Akkord- og Moratorieordningerne har været en øjeblikkelig Hjælp for mange, men hele den Lovgivning vil være fuldstændig forfejlet, hvis der ikke skabes Eksistensmuligheder for de mest gældbetyngede Landmænd. Dette havde været klogere straks, som vi altid har hævdet fra vor Side, at gaa til Ondets Rod. De gennemførte Ordninger med Akkord, Henstand, o. s. v. er ensidigt gaaet ud over handlende, Haandværkere, Familie og Venner. Denne Sanering paa tværs, om jeg saa maa sige, har slaaet alt for meget i Stykker gennem Kaution og lignende mellem Landmændene indbyrdes, og af disse Grunde er det gaaet saadan, at næsten alle Landmænd nu er

lige fattige. Man lettede det øjeblikkelige Gældstryk, men — og det er af væsentlig Betydning i den nuværende Situation — den samlede Gældsmasse og dermed Rente-kravet steg og er desværre stedse stigende.

I dette Forhold maa der ske en afgørende Ændring. Byrderne har hidtil været lagt paa økonomisk svage Skuldre. Nu maa virkelig de, der har gærderet sig i Førsteprioritet, de, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller siger har velerhvervede Rettigheder, nu maa de, som trods Krisen fik endnu større Formuer, virkelig tage deres Part. Der maa gennemføres en rimelig Fordeling af Indtægterne, hvis ikke man helt vil fratage det brede Lag i Befolkningen Købeevne. Der er grebet regulerende ind paa saa at sige alle Omraader, og derfor maa der ogsaa kunne foretages en Regulering, saaledes at Købeevnen flyttes fra de forholdsvis faa rige til de daarligt stillede i Samfundet. Det vil give Efterspørgsel, og det vil give Arbejde til ledige Hænder.

En kraftig Rentesaenkning som den, vi foreslaar, vil være et probat Middel til at stimulere Købeevne og Købelyst, saadan at vor Tids enorme Produktionsmuligheder kan udnyttes fuldt ud. Paa dette Omraade er der, forekommer det mig, mange, ogsaa i denne Sal, der trænger til at faa deres Anskuelser revideret. Det er langt fra rigtigt, naar det hævdes, at det er Rentenyreren, som laaner ud af sin Renteindtægt, der besørger den nødvendige Opsparing; Sandheden er snarere den, at det er Rentegiveren, som først har tjent og sammensparet de Penge, der skal betales i Renter, i Regelen til et ikke helt billigt Mellemlid, som ogsaa skal have sin Betaling, nemlig Banker og Sparekasser.

Et Spørgsmaal, der ikke er uden Interesse, naar Talen er om Rentesaenkning, er, hvordan det i valutarisk Henseende vil virke, naar man, som vi foreslaar, tager Købeevnen fra de faa Procent af Befolkningen, der ejer Hovedparten af Formuerne, og giver til de Hundrettusinder, der har et stort udækket Behov. Efter alle Solemærker at dømme vilde der blive mindre Efterspørgsel efter Valuta til Luksusbiler, Benziner, Gummi, Turistrejser o. lign., alt sammen noget, som har meget lidt med dansk Arbejde at gøre, og alt sammen noget, der i handelspolitisk Henseende i det væsentlige er uden positiv Betydning.

Efter de alarmerende Efterretninger fra England med Hensyn til vor Handelsoverenskomst, som i Dag gives i Morgenbladene, staar vi over for et Problem af afgørende Betydning: om vi kan spare paa Indkøb